

ВЕЛИКА СРБИЈА

LA GRANDE SERBIE

БРОЈ 10 сант.

Директор А. ЈОВАНОВИЋ

БРОЈ 10 сант.

БОЛЕСТ И ЛЕК

— Потреба енергичних мера —

Положај Грчке још није разбистрен. Он је и данас нејасан и неодреден. Скоро је немогуће утврдити: да ли је Грчка неутрална или је у каквим обавезама према Централним Силама. Једно је ипак извесно: она не крије своја нерасположења према Силама из Споразума. Такав закључак резултира из крвавог отпора у питању захтева о предаји ратног материјала.

У Атини је проливена крв. Силе из Споразума нису то желеле. Користећи се својим правом заштите, оне су грчкој неутралности хтеле дати карактер безусловне коректности. Зашто се Ламбросова влада решила на отпор, противно уверавањима о неутралности Грчке? Ако није имала намеру демантовати саму себе, онда је учинила злочин и према народу и према великим својим заштитницама. Одговорност је у толико већа, што злочин носи карактер многобројних убистава невиних грађана и уништавања њихових имања.

Прима ли Ламбросова влада овакву квалификацију свога дела? Ако не, онда се она не може одбранити од оптужбе, да је њено дело акт непријатељства противу Сила из Споразума. А може бити и једно и друго. Оба случаја подлеже строгој осуди и казни. Не сумњам да ће Силе из Споразума искористити своје право и извршити своју дужност.

Да ли су оне већ почеле с применом потребних мера, немогуће је сада одредити. Оскудевају озбиљне вести и позитивне чињенице. А без тога је свако суђење непоуздано. Зна се само толико, да је после крвавих догађаја наступило неко примирје. Оно не значи и мирно решење грчког проблема; пре може значити прибирање снага и проучавање начина за њихово пласирање.

Садашња грчка влада немогућа је за Силе из Споразума. Она ће морати да иде, ако сви фак-

тори Грчке нису решени на продужење непријатељства до крајњих конвенција његових. Хоће ли се Силе из Споразума задовољити самим тим, питање је њихове увиђавности; али се унапред може казати, да ће и умети и смети приморати Грчку на поштовање њихових одлука. Палијативне мере у оваквим приликама свете се доцније. Циљ не оправдава увек средства, али има случајева кад их он намеће. Ако је судити по поступцима грчке владе, такав је случај сад наступио.

Према констатацијама француско-енглеских листова, континенти Сила из Споразума издајнички су нападнути од такозваних резервиста. Договорно је била утврђена окупација неких положаја грчке престонице, али је при извршењу била осујећена. Ко за то носи одговорност? А одговорност није малена, као што нису малене ни жртве неиспуњеног договора. Какве мере могу одговарати искупљењу великих жртава?

Смелост данашњих фактора Грчке није мања од озбиљности последица њихова покушаја. Да она тангира само част Великих Сила, добила би достојну лекцију. Али она задире дубоко и у њихове интересе. Зато у будућности мора бити немогућа. Другојаче може да се свети и освети.

Преседани су често незгодни. У оваквим случајевима они су и опасни. Попуштање може да се схвати и као слабост. Садашњи догађаји у Атини, поновљени у будућности под другим приликама, били би истрајнији и незгоднији у својој упорности. Ако је историја учитељица живота, она је дала довољно поука. Јучерашњица одређује мере сутрашњици.

Болест треба лечити у корену. Иначе, може постати опасна и за друге. А кад се излечи, онда од тога имају користи и лекар и болесник.

ПОЛИТИЧКЕ ВЕСТИ

Лондон. — После малог бојављена у Америци, г. Жерар посланик Сједињених Држава вратио се у Немачку. У једном интервју он је изјавио: „Ја не носим Немачкој никакав предлог за мир Ја ценим да је боље да те предлоге учини Енглеска а не влада Сједињених Држава.“

Вашингтон. — Јављају званично да је америчка влада умолила аустро угарску владу да јој саопшти све детаље који се одnose на торпиљање «Шеминга».

Грчка штампа

„Патрис“: Дакле Атинска држава одлучи да одбије захтеве Споразума, па ма ово одрицање имало као последицу ратни сукоб.

И кад бисмо хтели да сумњамо и да се надамо, мере које се предузимају такве су да искључују макакав оптимизам о мирном решењу кризе, у колико оно зависи од одлука Атинске владе.

У овом тренутку, ванредно критичном и за садашњу Грчку и за њену прошлу историју и за њену будућност, нећемо да испитујемо природу последњих одлука Атинске државе, вјети ћемо дати макакве савете.

Нека нам се допусти само једна напомена, која ће коначно осветлити намере атинских управљача пред грчким народом, пред европском савешћу и, поглавито пред оном највишом сувереном силом која се зове Елиниство.

Атинска политика надахнује се — бар се говорило да је надахнута — од једног одлучног и непроменљивог начела. Од начела по коме Грчка ни у коме случају није смела да се умеша у европски рат.

Ни садашњи животни интереси, ни највеће наде на национално васпостављање, али ни обесни однос Грчке према савезници Србији и Споразуму, нису били у стању да измене начело о неутралности. У свакој прилици, а било их је много у току последње две године, када је држава требала да напусти неактивност, свака је атинска влада одговарала:

„Грчкој држави малој, није допуштено учешће у европском рату без опасности да буде сатрвена, а пре сваке наде на победу.“

Па ипак, данас, Атинска држава објављује да је готова учествовати у европском рату, и ступа у борбу против Сила из Споразума.

По сили каквих околности измени се изненада неопозивно начело неутралности, и половина

Грчке се баца у страхан сукоб са најколосалнијим савезом највећих држава на свету? Је ли дакле држава престала да се излаже опасности да буде сатрвена, ако се сукоби с Енглеском и Француском? Да ли су се у току једне недеље само пореметиле чврсте основе и правдање једне двогодишње политике.

Али, одговарају они који је дав део војске и народа наводе на очајна дела, захтев Споразума о предаји оружја уништава част, независност и одбранбену моћ државну.

Питамо:

— Где је била част Грчке када је 300 официра и 6.000 војника грчких са њиховим заставама одведено у робство у Софију и Берлин?

— Где је била независност Грчке, када су отворена врата Македоније овим Бугарима, које је краљ Константин назвао наследним непријатељима Грчке?

— Где је најзад, била одбранбена снага грчке државе, када је цео систем граничних утврђења, 150 топова и 50.000 пушака предато Бугарима?

Нема дакле никаквог оправдања за гажење начела неутралности, грчко кога оправдања да се није прешло у корист одржања неутралности према централним царевинама. Атинска се држава просто упушта у рат против Споразума под изговором који није узела у обзир кад се тацало Немачке.

У таким погодбама, ова последња одлука Атинске државе остаје лишена сваког изговора пред грчким народом, лишена сваке наклоности од стране европске савести, и одређена на неуомљиву осуду од стране Елиниства које гура у пропаст, без наде на победу, али и без оправдања да се бар служи части Грчке, чији се један део оружја против вековних добротвора и пријатеља грчког народа. (Број од петка 18 новембра, дана атинских прогрома).

Пол-Луј

БЛОКАДА ГРЧКЕ

— Прве озбиљне мере —

Службено је објављена блокада Грчке. Од јуче, у 8 часова, Грчка је претворена тако рећи у острво и изолована од осталог света. Она не може ништа да увезе, нити може шта да извезе.

Ова мера Сила из Споразума може се сматрати као прво средство да се казне виновници атинских догађаја и да се у-

разуми службена Грчка. Вероватно да се на томе неће стати, као што је извесно да ће тежину блокаде Грчка врло незгодно осетити. Она оскудева у најпотребнијим средствима исхране; с блокадом ће се потпуно исцрпети. То је поуздано. Пред тим разлозима охладиће се многа усијана глава и признаће се оправданост захтева за предају ратног материјала.

Али блокада, по свему би се могло рећи, неће бити осамљена. Употребитиће се и друга средства, да би блокада што брже и што успешније деловала. То намеће безобзирност атинских управљача према попустљивости Сила из Споразума. Ова је у Атини схваћена као слабост. А слабост се увек злоупотребљује. Ако се слабост «понови», злоупотреба ће ићи у бесконачност.

Као принудно средство, блокада Грчке до сада је увек била успешна. Она ће извесно и овај пут дати повољне и корисне резултате. Она ће, истинито, погодити грчку масу у првом реду, али је баш то потребно, јер је маса једини наслон и једина стварна потпора атинских управљача. И кад та маса осети тежину мера и јачину воље Сила из Споразума, она ће једном доћи до уверења, да је отпор опасан и да је избрани пут трновит и немогућ; она ће тада морати отказати своју потпору управљачима њене земље.

После издајничког напада на малобројне трупе Сила из Споразума у Атини и њиховог повлачења, ово су прве озбиљне мере противу издајника и изазивача. Уверени смо да оне нису једине и да ће се предузети, по потреби, и теже. Зависи од тога, да ли ће Грчка одмах сада пасти на колена и примити не само раније захтеве за предају ратног материјала, него и последице атинских догађаја; а зависи и од готовости њене, да пружи стварне гаранције за безусловну коректност Грчке у будућности.

Силе из Споразума знаће и моћи ће све то постићи.

СА СРПСКОГ ФРОНТА

— Једне јесене ноћи. —

Положај, новембра

У први сумрак стиже у наш ров ордонанс команданта баталјона са налогом да се изврши извиђање непријатељских положаја на падишама брежуљка Х. Командир наше чете издаде тренутну наредбу, водници одредили су луке и за непуних пет минута крече се низ земљиште извиђача, у којој је поред вођа — поднаредника било неколико војника, међу њима и ја.

Први бугарски ровови налазили су се на падишама једнога левог брета, који се с оне стране једне мочарне и баровите равнице дизао пред нама. Владала је чудна и нема ташина. Све гушња мрак спуштао се и својим таиним велом обавијао суморну и меланхоличну природу. Корачали смо ниво и ћутке, не говорећи ниједне речи. Чинило нам се да чујемо свој сопствени дах. Кроз глуву ноћ одјекивао је потмули шум наших тешких цокула. Хватали смо се једног проређе ног шумарка, који је овичавао пуну и усамљену мочар. Крешташе барских жаба и завјање осамљених ноћних птица једино је реметило суморну тишину до садне јесене вечери. Готово инстинктивно стезали смо грозничаво пушке, док смо фишеклије држали узрујаним рукама. Изгледало је, да ће сваког тренутка испати пред нас та ђавоља, подмукла створења, за чијим трагом гредимо даноноћно и који нам подмукло измичу из шака

На поласку, рекао нам је командир: »Војници, будите опрезни, од нашег извиђања зависи много што шта.« Разумели смо, одах, да је наш задатак имао да даде потребна обавештења ради одлучног напада на бугарске ровове. И док смо мислили кроз блатнава и излокан предео, лебдела је пред нама сјајна слика наше свете Отаџбине, за коју је потребно наше пожртвовање и наша преданост.

Било је то први пут, да је мени поверена оваква дужност мада сам ја у свакој прилици нављивао, да будем у извиђачима. И ако скопчана са највећим опасностима, извиђачка служба имала је за мене неку нарочиту драж. Чинило ми се, да не служим довољно светој ствари наше премиле Отаџбине, кад

у лежећи или чучећи у рову вребају мрскога непријатеља или пуцају на њега готово не распознавајући његову силу. Био сам истовремено горд и срећан. Помишљао сам у себи: Ах, само нека ми се да прилика! Положићу свој живот исто тако храбро и мирно, као стотине наших неустрашивих јунака, чија се имена сада са чашћу и славом спомену и који својом племенитом смрћу прокрчише пут у нашу милу Отаџбину!...

Вече је одицало, суморно и тихо. Почивала је ноћ мрачни и монотона. Око нас пушта и излокана мочар, над нама густи облаци, који су застрли небесни свод и заклонили милионе звезда. Кроз тамну ноћ продира само шум наших стопа и готово тужан жубор неке удаљене речнице, који са неком чудном језвом задира у нашу душу и буди безброј најразноврснијих осећања. Час ми се чини, као да, као некада враћајући се из вароши Х. идем кроз суморну ноћ своје сеопетети, своје дому, у коме ме чека моја премила љуба са моја два малишана; час опет, као да, осуђен као вечити Јуда, лутам кроз пустињу, безнадежно и очајно!...

Идемо и ћутимо!
Стој!... Предајте се!... одјекује кроз нему ноћ пискави и одратни глас мрских душмана. У исти мах разлежу се пуцњи из пушка, који се губе у тмани одбијајући се о стеновите зидане планинских кршева, што се дижу далеко иза нас. Застајемо и узимајући готово лежећи став отварамо ватру. Тржем се из зајаса. Поред мојих ушију звјезди непријатељска танад. У мраку назирем неколико људских прилика и пуцају готово механички, у њихову правцу. У томе тренутку изгубише се у мени сва осећања, све мисли. А високо преда мном, у свој узвишености и светињи, заблиста свети лик Отаџбине и ја, са неком натприродном енергијом, стегох пушку и појурих напред праћен својим друговима.

За неколико минута све је било свршено. Пред нама је влечало пет бугарских војника и са склопљеним рукама молила су: »Немој, бре братко Ми ни јесме криви!« Троица од њих лежала су рањени и пукала, док су два лежа лежала испружена подећушке, у блату.

Враћамо се, ћутећи и мирно,

као да није ништа било, гонећи пред собом бугарске заробљенике. Осећам се слободнији и веселији. Чини ми се, као да

сам неки тежак терет скинуо са своје душе. Одужио сам први дуг својој Отаџбини!

В. Б.

СА РАТНИХ ФРОНТОВА

Француски коминике

Париж, 26. нов.

На левој обали Мезе Французи су потисли Немце са једног дела ровова заузетих пре 3 дана на падишама источно од коте 304. На фронту Соме доста јака артиљеријска борба на сектору Бушавена и код Биаша. У шуми Апремон Немци су успели да продру у неколико истакнутих ровова. Французи су их својим јаким протевинадом одбацили. На осталом фронту ништа новог.

Солунски фронт. Ноћу између 23. и 24. новембра Немци и Бугари вршили су јаке против нападе на српске положаје у области Старовине источно од Црне Реке. Наши су савезници одбили три узастопна јураша. Рђаво време омело је операције 24. новембра.

Енглески коминике

Лондон, 26. новембра.

У току јучерашњег дана непријатељ је бомбардовао наше положаје јужно од Анкра и на сектору Геденкура. А наша је пак артиљерија туила разне тачке иза непријатељских линија. Наши рововски топови дејствовади су успешно југоисточно од Армантајера.

Италијански коминике

Рим, 26. нов.

На фронту Триента велики снег омео је операције. Било је једино патролоких сукоба. На Краоу, и поред велике кише, била је јака обострана артиљеријска борба. У току претпрошле ноћи непријатељ је извршио један напад на сектору Воекомазо али је одбијен.

Руски коминике

Петроград, 26. нов.

Западни фронт. — На фронту Голубице Пениаки непријатељ је бацао мине. У области Потутори и Цикејани, пушкарање и артиљеријски дуел.

На Карпатима наше су трупе нападе један вис на 5 врсти од Идворника, борба се наставља; резултат је непознат. На 8 врсти североисточно од Торонје наше су извиђачке трупе нападе и разјурале једну заштитницу непријатељску.

Кавкаски фронт. — У правцу Закавказја наше су трупе нападе Турке који су држали један вис близу Закатве, потисле их и заробиле доста војника.

Румунски фронт. — У долини реке Ојлуза, одбијени су непријатељски напади. У Влашкој, пошто је непријатељ заузео Букурешт, наше и румунске трупе настављају своје повлачење.

У Добруца и на Дунаву ништа ново.

Похвална румунска дивизија

Јаш, 26. нов.

Румунска дивизија, која оперише у Добруци добила је похвалницу од руског генералштаба због храбрости показане у последњим борбама.

КАНАДА ЗА РАТ

Велики напори енглеских колонија

Лондон, 26. новембра.

«Тајмс» јавља, да је сер Роберт Борден, први канадски министар, говорећи на једном митингу о будућој организацији војне службе у Канади, рекао између осталог:

„Влада је решила да постави статистику борбених снага Канаде. Створиће се одељење војне службе са задатком да успостави ову статистику.“

Говорник је за тим говорио врло речито о пустошењу Француске и Белгије и описао је зверства и насиља почињена од Немаца над белгијским становништвом од којег је преко 100 хиљада одведено у ропство.

„Канада, долао је он, ужива мир и спокојство за време док је једна савезна краљевина с оне стране мора попреште страшне трагедије. Канада има да захваљује за своју сигурност и мир снагама организованим од царевине, од које је наша земља само један део.“

„Ова организована моћ само спречила је немачке крстарице да бомбардују вароши канадских обала, да допру до Сен Лорена и Квебека, да би подјармили или

одвели у ропство становништво или да пошљу ескадре авиона са задатком да бацају бомбе на становништво Квебека и Монреала.

„Канада, која је узела учешћа у кризи, коју преживљава човечанство продужиће и даље своју активност. У томе циљу Одељење војне службе поставиће статистику људске енергије и средстава земље, да би знали, шта сваки од нас има да ради. Формалности ће почети нове недеље 1917. год. Очекује се много одговора, који ће народ Канаде дати на овај позив.“

Немачка и Холандија

Раздражење холандског народа

Париж, 26. нов.

Према последњим вестима из Амстердама, холандско јавно мишљење необично је раздражено услед притворе и подмукле политике, коју Немачка води према Холандији. Немачка влада је у више прилика повредила своје обавезе према Холандији и није никада била расположена, да даде задовољења. У Холандији влада уверене, као да Немачка свесно тражи разлоге конфликту са Холандијом.

Холандска штампа пише са отвореном отвореношћу против Немачке. »Ханделсблад« вели, да »нијаква потреба, уопште никакав разлог не даје немачкој влади права да не испуњава своју реч.« »Фолк« тражи да холандска влада издејствује, да се спорна питања између Холандије и Немачке реше арбитражом једне неутралне комисије.

Под армљење Белгије

— Врхунац немачког цинизма —

Цирих, 26. новембра.

»Рајнише Вест-Фалше Цајтунг« у броју од пре неколико дана пише: »Белгијско питање је промишљено и решено. Нама је потребан приступ Ла Маншу, потребан нам је Анверс и баш се сада налазимо у одличној политичкој ситуацији да дођемо до овога циља, пошто смо у земљи као ослободиоци. Ми нисмо у њу ушли као угњетачи, напротив, ми смо тамо шили да моћном фламанском народу повратимо слободу, коју су му лукавством и преваром отели Гало Римљани(!). Ми смо им већ дали фламански

ФЕЛТОН

ОЈ СРБИЈО!...

Ој, Србијо, мила мати! У Петрограду и Лондону, у Паризу и у Риму, на Корзици и Алжиру, Букурешту и Солуну, — свугде, свугде те сада боље знају. Свугде знају сада за твоје синове, твоје хероје. Свугде знају за твоју велику, мученичку душу. Свугде жале твоје патње, твоје робовање. Свугде те величају. О, мила мати! Увек си ми мила била, сада си ми најмилија... И увек ћу те тако звати!

Мила земљо, мили доме! Мила родна грудно моја! Душманин те сада гази; оре твоје плодне њиве; коси твоје ливаде; уништава твоје рујне винограде; сече твоје гу-

сте шуме; пали села, вароши. Душманин ти старце, жене и нејач мучи; товари на њихова слабачка леђа неподношљиве терете. „Жеђ ме мори, дај ми јести... ништа твоја нејач, наричу жене, просе старца, — а душманин „пир пирује“ презире их, не слуша их“. О, мила земљо, душманин, те пустоши пљачка, јер зна да само за твоје синове на срцу је слатко твоје.

Срећно живети, ко у рају, ван тебе мила земљо, тешко је. Послала си своје синове, своје хероје, соколове на све стране да те упознају, да докажу свима твоје муке и патње... Послала си их да ти се поново врате, у-

скоро врате и да ти донесу слободу и срећу. Послала си их и чекаш... чекаш. Ти бринеш за твоје соколове? — О, не брини за њих, мила мати! Они су код својих пријатеља; они су само онде где милине вечно трају.

У теби ћу срећно тек, мили доме, живети. Твој кров, твој удобни стан, твоју топлу постељу, о мили доме; твоје плодне њиве, твоје равне ливаде, твоје горастасне шуме и твоје винограде, о мила земљо; твоје топло сунце, твој загрљај, твоју љубав, о премила земљо, премили доме, кад будем поново имао, — онда ћу тек срећно проводити овај век.

Подигни се, мати мила! Под силним теретом који ти душманин товари ти, мила мати, грцаш, стењеш... Ниси можда мајко ни сањала да ћеш и поново преживети такво искушење? О, Боже..

Боже! Поврати нам нашу мајку и избави је од зла!.. Бог је добар, мајко, не тугуј, не клони.. Ми, синови твоји, спремили смо да те спасемо мука, да те поново загрлимо. Ти мораш да нам будеш што си била.

Јер си дуго робовала. Још ни си била заборавила, мати мила, ни петвековне муке и патње, а ево већ година дана пролази како поново робијаш. Прво робовање твоји соколови крваво су осветили; ово друго, мајко, теже и жалосније јер ће под небратом осветити твоји тити још страшније. Освета ће бити немилостива и ужасна и то брзо, врло брзо, јер си дуго сузе проливала.

Сунце ти се већ родило, мајко! Твоју канију коју су душманин — небраћа хтели за навек за-

творити, отворили су у име Бога твоји соколови, твоји синови. Сви су ти синови прошли кроз капију... Потоцима су се лиле наше сузе радоснице... Знаш ли ти за то, мајко? Јеси ли осетила те сузе наше? Јеси ли чула страшну шкрипу браве твоје тешке капије? — Та послушај, мајко; погледај на југ и видећеш, осетићеш топло сунце које те је било престало грејати, које ти је зашло било.

На кривоцу свагда твојом, Ој Србијо мила мати, од сада бићу. Заклињем ти се, мати мила, да те више никад нећу оставити! Твој кров, твој загрљај, твоја љубав је најмилија. Ово мало мученичког живота што је још остало провешћу само на твоје кривоцу и ту ћу и умрети. Само на твоје кривоцу, мајко, утеха је срцу мом.

На раташту. К. С. Б.

Универзитет, хоћемо да им дамо и више — пуно политичку и националну независност, под сизеренством Немачке.

„Немачка изгледа још страшнија сада, када хоће да ослободњава народе него што је била у почетку рата, када је говорила само, да ће раздрскати лобању својим непријатељима.

Ово је заиста врхунац цинизма (уред.).

РУМУН. СИТУАЦИЈА

Коментари француске штампе

Париз, 26. нов.

Француска штампа прима под Букурешта као догађај болан, али неуземајући. »Пти Паризјен« напомиње, да ће ново груписање румунских снага бити лако. »Пти Журнал« истиче незнатност румунских губитака. »Матен« држи, да је оправдана нада, да ће Румуни форсираним покретима измаћи притиску немачких трупа

и доспети без непоправних губитака ка северу, где ће добити потпору руских армија. »Екселзјор« подвлачи важност руско-румунске реакције у Молдавији и верује да ће та покрајина избећи инвазију.

Иген у »Ехо де Парис« пише: »Румуни повлачећи се из Молдавије каде ће уместо спремљене линије између Бусеу и Јалонистеу. Руси су док та звезде прву линију непријатељских положаја сев. зап. од Судте, која се налази на 17 км. од превоја Гвинео, који прелази на мађарску територију. Они су забили 1000 заробљеника и много материјала. Руска офанзива наставља се на фронту Молдавије. Румунске трупе, које се повлаче борећи се развиће пуно дејство, кад скраћени фронт омогући енергичнији отпор и када акција поставе стабилна (Радио).

у новом кабинету.

Либерална партија држаће вединцу под председништвом г. Аевега.

Један деманти Греја.

Јављају из Лондона да је министар спољ. послова Сер Греј дозволио да се одштапа следеће: „Листови су објавили из неочекиваног извора извесне информације, које тврде да је Греј изјавио да је један од разлога због којег смо учествовали у рату тај што смо могли у сваком моменту да се оканемо борбе и помоћи Немачкој. Бесциљно је наглашавати да су овакве лажи у два маха демантоване у августу и септембру месецу 1915. год.

Догађаји у Атини.

Из Лондона саопштавају детаље о остављању председника атинске општине Беналиса, који је раније био један од најважнијих чланова грчке колоније у Александрији и који је стар 73 године. Ројалисти су његову кућу напали и опљачкали. Беналиса су ранили бајонетом и кундацима испребијали. Испунали су му делом и браду. Његово је ствње тако тешко да многи говоре, боље би учинили да су га убили. Сав урви њега су вули улецама и ухапсили. После су га одвели у његов стан који чува стража. Сазнаје се да је умро.

Кујна за избеглице.

Енглески Црвени Крст и српски Потпорни Фонд у Лондону подижу у срп. избегличком логору у Солуну кујну, у којој ће се сваки дан за ручак и вечеру кувати и давати избеглицима топло и добро јело.

За три-четири дана кујна ће бити готова и са кувањем ће се почети одмах, чиме ће се нашим напаћеним избеглицима много помоћи.

Нека је хвала нашим великим и хуманим пријатељима.

Разоружање на Крфу.

На Крфу су Савезници разоружали тамошње трупе 17. тек. мес. Прво су биле предузете и са мора и са сува све војне мере од стране Савезника, које су код становника изазвале највећи страх. За тим су Савезници затражили од тамошњег гарнизона предају

осам Данглисових топова, који су се налазили у граду и командант тамошње дивизије их је одмах и предао, али без затварача.

При овоме није се десило никакав инцидент и по предају топова стање је постало нормално.

Угаљ за наше избеглице.

По одобрењу француске владе француски адмиралитет ставио је на расположење овд. нашем конзулу 100.000 кгр. каменог угља за огрев наших избеглица. Угаљ ће се почети раздавати кроз неколико дана, што ће се накнадно објавити.

Прошле године, у ово време француски адмиралитет дао је исту количину угља за наше избеглице, која је веома корисно послужила.

Нека је и од наше стране велика хвала племенитим Французима на овом старању за наше избеглице.

Атински Венизелисти.

Један путник који је напустио Атину последњег понедељника причао је, да су директор листа »Естје« г. Кина са сином, ухапсили резервисти у затвору Фурарију, и да је на интервенцију Дамброса после интервјуа у парламенту.

Резервисти су заузели редакцију и штампарију листа »Патрис« који излази под истим именом и који издају резервисти. Сазнавши за тако груб поступак, Симос, директор »Патриса« који се сада налази у Солуну, упутио је протест влади Дамброса умољвајући да забрани излазак листа све док периодични венизелистички листови у престоници не почну излазити.

Храбра жена.

Јављају из Јаша да је госпођа Самајерско, по фамилији Блојдел, бившег франц. посланика у Букурешту, одликована од стране команданта руских трупа у Добруди Крстом Св. Борђа за њену одважност, негујући рањенике на бојном пољу а под ватром артиљерије.

Парастос.

Иницијативом председника општине, Солуњани приређују сутра, у недељу у цркви св. Софије парастос својој браћи, побијеној у Атини од ројалиста.

Предусретљивост Француза.

Слање намарница за Битољ скопчано је са врло великим теш

коћама због заузетости железница за потребе трупа. Предусретљивошћу генерала Сараја ипак су добијена два вагона дневно за те сврхе, али је стајала још већа тешкоћа за пренос хране од последње железничке станице до Битоља и села, јер апсолутно никаквих превозних средстава није било у народу.

Французи су и ту изашли на сусрет и сво послато брашно на камбионима превукли, ма да су и ови преоптерећени војним транспортом.

Немачка и њени савезници.

Дописник »Дејли Кроуника« у Амстердаму телеграфисао према извештајима који су стигли у ту варош, да Немачка захтева од својих савезника да мобилишу целокупну њихову снагу пре пролећа. Немачка штампа потпомаже захтев.

»Немачка пише: »Татеспост« потпомагала је до сада своје савезнике на свима фронтима. Али извори царевине не дозвољавају да своју улогу потпуно заврши. Треба да се савезници Немачке реше да својим сопственим снагама сачувају територије и положаје које је она освојила од непријатеља.

И остали немачки листови пишу у истом смислу.

ПОСЛЕДЊЕ ВЕСТИ

Са нашег фронта

— Српски званични извештај —
Солун, 26. нов.
25. новембра рђаво време нема значајних догађаја.

Блокада Грчке

Париз, 26. нов.
Званичне новине објавиће сутра блокаду Грчке (Радио).

Енглеска министарска криза

Париз, 26. нов.
Коментаришући енглеску кризу »Фигаро« држи, да ће са Лојдом Џорџом све тешкоће ишчезнути пошто је он прави шеф већине парламента. »Екселзјор« констатије, да Лојда Џорџа помаже јавно мишљење и да ће он успети да избегне парламентарне критике. »Голоа« вели, да ће са Лојдом Џорџем, чија је енергија једнодушно призната доћи повећање величанствених британских напора. (Радио).

ПОШТА

За Србију

Александар А. Грујић—Аца, извештава свога оца Андру Ђ. Грујића адвоката у Нишу, улица генерала Лешјанова бр. 27, и своју жену Јелену Мелу А. Грујића у Прилиовици, да је здрав.

Моли за одговор о њима и деци, као и то да ли је отац примио 566 круна а Мела 150 круна. Одговор преко Београдских Новина или Црвеног Крста.

Коста С. Коцић, бравар, извештава своју Мицу С. Коцићу—Кривокапску Ниш, Станка Власовичанова ул. 16. Да је здрав са Митом и Николом. Нека му одмах јави како је код куће. Број поште 999 С. О.

ДНЕВНЕ ВЕСТИ

Министри у Солуну.

Свакој су допутовали с Крфа г. г. Малорад Драшковић, министар грађевина и др. Воја Маринковић, министар нар. припреде.

Извештај »Обавештајног Одељења« бр. 2.

Сутра, у недељу, изаћиће други број извештаја »Обавештајног Одељења« у Солуну, који ће бити придат уз лист »В. Србију«, као бесплатан додатак. У овоме извештају отпочеће објављивање најновијих извештаја из Србије објављених у »Београдским Новинама«, а који до сада нису нигде објављени, као и извештај о послатим извештајима за Србију, преко овог одељења.

Скреће се пажња свакоме, да уз овај број »В. Србије« траже и овај извештај број 2., који се има бесплатно уз лист давати. Ако би у овоме биле какве неправилности од стране издаваца »В. Србије«, молимо свакога, да то достави овом одељењу или Уредништву листа.

Наше избеглице из Атине и Волоса.

Услед последњих догађаја у Атини, све наше тамошње укрчане избеглице су на две савезничке лађе и одведене на Крф. Они се сви налазе у доброме здрављу и за време атинских нереда ниједноме се није ништа десило.

Исто тако, послата је једна лађа ради довођења наших избеглица из Волоса у Солун.

Управа Монопола.

Управа Српских Државних Монопола преселила се с Крфа у Солун. Свакој су допутовали сви њени чиновници, који су до сада на Крфу били на дужности.

Министарска криза у Енглеској.

Из Лондона јављају да је парламенат одложио своје седнице до 29. новембра.

Г. Лојд Џорџ имао је нову конференцију са члановима радикалне странке, која су изгласали резолуцију у којој су изјавили жељу да и они учествују у новој влади.

Верује се да ће радничкој странци понудити једно место у ратном савету и два портфеља

тиранима на милост и немилост своје три драге сестрице.

Несрећне сестре добивши извештај од свога брата да је здрав, јавише му се и изјавише да су у великој оскудици.

Покојни Милан знао је, да је једини од кога су његове сестре помоћ могле очекивати зато је се и старао, одвајајући месечно од своје плате потребну суму новаца да сестрама пошаље, али због кобне смрти није им могао помоћи, већ их је оставио својим друговима пријатељима да се о њима старају.

Својим искреним дружељубљем драг Милане, засмужио си да од твојих другова и пријатеља будеш вољен, а у овим приликама у братској дужности према сестрама замењен будеш, зато мирно почивај и не брени о својим сестрицама, које ће свагда

код твојих другова и пријатеља наћи утехе.

Слава ти врли друже и вечан помен!

Твоји Другови.

САОПШТЕЊА

Пуков. Драгомир Ж. Стојановић—млађи, пошта бр. 222, моли проф. Марића да му пошаље књижицу коју је донео са Крфа, а Митра Чолића, рез. конич. кап. да му јави своју тачну адресу, због пошиљке писма.

Драгутина Гавриловића, регрета из Ниша, тражи његов отац Димитрије Метларац, јер му се никако није јавио.

Моли се сваки онај ко би шта знао о овом Драгутину, да о томе картом извести Душана Никодића, при Главној Интенданту-

ри бр. поште 999, зашта ћему благодаран бити.

Г. Шалон Русо учитељ из Београда позива се да представи Владимир Комесарима ради извесног саопштења.

Тирко Динчић пошта бр. 653 тражи брата Јока, редова на служби у франц. болница у Седесу.

Милош Ст. Стојиљковић, наредник пошта бр. 88, тражи рањене другове у болницама С. Вучеваћа, М. Пистала и В. Вранића.

Николи Луковићу поруч пошта 44 да се јави полци. писар Коста Ј. Симић.

Добривоје Т. Николић, писар општине скопске, тражи своју браћу од стрица каплара Божићара и редова, Тихомира Ц. Николића. Моли пријатеље и познанике да га извести ако што знају о њима преко српске де-

† Милан Максимовић

Леа знак другарске пажње

Другови пок. пен. поручника Милана М. Максимовића, који је од задобивених рана у борби на Кајмакчалану 13. септ. ове године испустио своју млађану душу не доживевши да се врати не збринутим сестрама да им укаже потребну братску помоћ, скупили су између себе 425 драхми и послали покојниковим сестрама као своју прву помоћ. Истовремено упутили су уредништву нашег листа неколико редака, које ми врло радо публикујемо.

Наш врли друг, пок. Милан, напуштајући своју Отаџбину због најезде Германско-Бугара, остави

ВЕЗУВИО

ВИНО ИЗ ВИНОГРАДА
са везувске лаве
— КЉУЧА КРВ КО ЛАВА —
ЦРНО И БЕЛО

у бурелима и на крчму, у ма-
гацину Праклијева улица бр. 7—
сокачић.

Дрогерија **Гуслар**
24—

Стовариште
израђеног дувана, цигара
и цигарета

J. БАСТОС

Чист Хава Екстра-Фина

Ставља на знање својој по-
штованој војној клијентици да
је француска чувена кућа J. Ба-
стос отворила стовариште ци-
гара и цигарета у белом паке-
ту, чиста Хава, нарочито
за господу сферице, као и у
плави и ружичастим пакећима.

Стовариште се налази у ули-
ци Победе (Нжи) Бр. 39.

Продаја искључиво само за
војне савезничке армије.

Продаја на велико и на ситно.
4—30

АТИНСКА БАНКА

има част известити публику, о-
фидаре и војнике, као и српске
избеглице да је отворила једну
филијалу

у једну улицу која чини угао са
„Грчком Народном Банком“, а
према улици Венизелос.

По споразуму са Министар-
ством Финансија Краљ. Србије,
ова филијала узела је на себе
дешиље новца њиховим поро-
цима у Француској, Алжиру,
Тунису, Русији, Корзици и сви-
ма француским колонијама, у
Швајцарској, свима Савезничким
и неутралним земљама, као и у
главним варошима Србије.

Филијала је узела на себе и
законске банкарске операције:

Куповину и продају стране
монете, емисију кредитних па-
пирних, налога за исплате у свима
варошима Грчке, Европе и пре-
томорских земаља; берзанске на-
логе и исплате купона итд.

Сем тога, по налогу „Српског
Црвеног Крста“ примила је на
себе депоновање пованих при-
носа који су му намењени.

D-R AЛЕКСАНДРИДЕС
специјалиста за унутарње
болевести. — Управник болни-
це за заразне болести

Прима сваког дана од 11—12
уре и од 6—8 по подне у фран-
цуској апотеци ул. Франк бр. 35
— у зграда француске болнице
— а од 2—4 по подне у својој
стану улица престоло, наслед-
ника Ворфа бр. 35 — упоредно
ул. са булеваром краља Констан-
тина.

Поткожно убризгавање Нео-
вадарвана као и новог фран-
цуског препарата „Galy“ про-
мет апотека 25—

Д-р АЛБЕРТ ГАТЕНЬО
ЗУБНИ ХИРУРГ

Дипломираног од Медицинског
Фанултета и Школе за зубно
лекарство у Паризу.

Савршено лечи уста и врши
све модерне зубне радове за
3—4 дана.

18-то годишње искуство
34 ул. Венизелос, 147 ул. Ег-
ипција. 62—

РЕКС

Фабрика цигарета — Јану-
наки Претопала

Рекс се зове нова марка ци-
гарета горње фабрике. Зове се
тако, јер је то краљица свих

www.venizelos.com

других марака својим одличним
квалитетом и особитим укусом
и финим мирисом.

Препоручујемо цигарете Рекс,
Рекс, Фос, Авги и Кирри, које
се могу добити у свима продав-
ницама дувана 57—

Нова Књижара

МЕШУЛАМ и МАТАРАСО

43 улица Велики Александар 43 — Солун.

Велико стовариште свију канцеларијских потреба. Про-
лаја антро и детаљ.

Препоручује се свима наместима и канцеларијама
Цене изјумереније. 44—2

www.venizelos.com

Најбоље и најквалитетније су

Улица Франк 31 44—2 Солун.

ФАБРИКА ЦИГАРЕТА

„НЕСТОС“

НАЈВЕЋА ПА ОРИЕНТУ — 500 РАДНИКА

Специјалитети:

Нестос	Кики	Два.	1.—
„	Глубек	„	0:80
„	Јаки	„	0:65
„	Афрос	„	0:50

www.venizelos.com

ХАРТИЈА

ЗА ПИСАЊЕ: за трговце, администра-
цију, адвокате, нотаре — шпартана и
нешпартана. Коверти, упијајућа хартија;

ХАРТИЈА

ШТАМПАРСКА за штампање књига и
новина, бела и у боји, разне квалитете.

ХАРТИЈА

ЗА ПАКОВАЊЕ свих квалитета, велики
и у боји, за лакша и тежа паковања.

УЛИЦА ЛЕОНТИС СОФУ БР. 9

БРАЋА КОТО

СПРОТУ ОТОМАНСКЕ БАНКЕ

КАРТОН

ОБИЧАН И ФИНИ за прављење кућија
и за повез књига и протокола.

КАРТОН

БРИСТОЛ бело и у боји за штампање по-
сетница у ванредно лепим мустрама.

МАШИНЕ

ШТАМПАРСКЕ и КЊИГОВЕЗАЧКЕ,
СЛОВА, БОЈЕ новинарске и акциденц.

ЦЕНЕ ИСПОД СВАКЕ КОНКУРЕНЦИЈЕ

1—60

www.venizelos.com

ПРЕПОРУЧУЈУ ВАМ СЕ

најбоље цигарете

„ВЕНИЗЕЛОС“

од 0:50, 0:75 ланга и 1 драхма

Продају се свуда

Главна продаја у филијалу „Атлас“ киоск „Бела Кула“
ФАБРИКА УЛИЦА ФРАНК БР. 28—30

www.venizelos.com

Најстарија и највећа радња у Солуну

нове помодне робе

МЕРКАДО ЈЕСИА

улица Венизелос бр. 31.

Приспеле су огромне количине МЕКИНТОША за господу
и даме, за г. г. пешадјске и коњичке официре

„IMPERMEABLE“ енглески КВАЛИТЕТ ЕКСТРА

По цени које искључују сваку конкуренцију.

Велики избор женских палето-а од плиша, штофа и т. д.
најелегантнији крој по последњој париској моди.

Ове недеље приспели штофови за костимо, велике ширине
од шевјота, габардина и т. д.

ЦЕНЕ СУ СТРОГО УТВРЂЕНЕ.

30—

СИНОВИ Г. А. БРЕРА И К^о ДТД.

СОЛУН

НАЈВЕЋЕ СТОВАРИШТЕ:

Позамантерије, чарапа, бижутерије, мириса, чапана, пантлена,
платна, мушета. Париски артикала, женске
конфекције, гвожђарије и т. д.

— ЦЕНА УТВРЂЕНА —

Продаја на велико и на ситно по истој цени.

www.venizelos.com

Српско Трговачко Друштво А. Д.

из Београда.

— СОЛУН —

Улица Победе бр. 11, на коју до бископа „Пате“ (предмет).

Обавља све банкарске, трговачке и транспортне послове
Врши обичне и телеграфске новчане исплате за Србију,
Швајцарску и све Савезничке државе.

Са положаја може новац да нам се упућује поштомским
упућеницама у свима монетама.

У сваку пошталку треба нам јавити тачну адресу коме
има новац да се упути.

Прима новац на штедњу и чување.

Обавештења бесплатно.

45—

УПРАВА.

www.venizelos.com

ГОСПОДО! Препоручујемо Вам да и даље пушите саме
цигарете из прве и највеће фабрике цигарета

САЛОНИКА

КАИРО — АЛЕКСАНДРИЈА — СОЛУН

Најбоље и најквалитетније цигарете и дуван свих врста.

Награђена првом највећом наградом на изложби
у Филадельфији.

НА ПРОДАЈУ У СВИМА ДУВАНЦИНИЦАМА

Нарочито „Миредато“ и ДУВАН ЗА ЛУЛЕ. 45—90

www.venizelos.com

Један од најудобнијих и најзанимљивијих варшете-а
у Солуну јесте

„ГЕТЕ“

који се налази на кеју, у близини „Беле Куле“

Програм је врло одабран са много занимљивих та-
чака. Сада је пространа и одлично осветљена.

Пића су од најбољих француских и енглеских ма-
рана. Оркестар одличан.

После варијетета кабаро

зато сви у „ГЕТЕ“

www.venizelos.com

ВЕЛИКОЈ МЕЊАЧКО-БАНКАРСКОЈ РАДЊИ

БАНКА САНТИЕЛА И С. СКАПЕ

Преко пута Тиринга — СОЛУН — ул. Венизелос 8.

Поверавате ваше мењачке и банкарске послове, јер се
одликује својом солидном и култантном радњом.

Врши све банкарске послове увек тачно и по дневном
курсу. 68—

www.venizelos.com